

فصل سوم

احكام متفرقه

ماده سيزدهم:	منع گدائي،..... ۶
ماده چهاردم:	جمع آوري گدا ها و معتادين..... ۶
ماده پانزدهم:	استفاده از صغار و اشخاص داراي ضعف جسمي..... ۶
ماده شانزدهم:	تحويل پول..... ۷
ماده هفدهم:	برنامه آگاهي..... ۷
ماده هجدهم:	افتتاح حساب بانكي..... ۷
ماده نوزدهم:	منابع تمويل..... ۷
ماده بيستم:	تكفين و تدفين..... ۸
ماده بيست و يكم:	وضع مقررہ ها و طرز العمل ها..... ۸
ماده بيست و دوم:	انفاز..... ۸

فصل اول احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این قانون به تأسی از حکم فقره (۲) ماده پنجاه و سوم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- تأمین مساعدت های مادی و معنوی و فراهم آوری تسهیلات لازم برای کهن سالان، زنان بی سرپرست، معیوبین، معلولین و ایتم بی بضاعت.
- ۲- تحت حمایت قرار دادن کهن سالان، زنان بی سرپرست، معیوبین و معلولین.
- ۳- ایجاد پرورشگاه برای اطفال بی سرپرست و ایتم بی بضاعت.
- ۴- جلب مساعدت های مالی اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی و تشویق آنها برای ایجاد مؤسسات خیریه و تقویت اهداف این قانون.
- ۵- جلوگیری از تگدی.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- کهنسال: شخصی است که سن شصت و پنج سالگی را تکمیل نموده و به علت ضعف جسمی شخصاً توان پیشبرد امور زندگی خود را نداشته باشد.
- ۲- زن بی سرپرست: زنی است که ولی متکفل شرعی نفقه وی وفات نموده یا محبوس، مفقود، معیوب یا معلول یا مجنون باشد.

۳- معلول: شخصی است که بناء بر ضایعۀ جسمی، جنسی، ذهنی و روانی یا توأم، به تشخیص کمیسیون صحتی، سلامت و کارایی خود را طوری از دست بدهد که موجب کاهش توانمندی او در عرصه های اجتماعی و اقتصادی گردد.

۴- معیوب: شخصی است که قوه و نیروی عضوی از اعضای بدن خویش را به نحوی از دست داده باشد که مانع اجرای کار و فعالیت وی شود گرچه ظاهراً سالم باشد.

۵- یتیم: طفلی است که پدر وی وفات نموده باشد.

۶- طفل بی سرپرست: طفلی است که والدین وی فوت نموده یا محبوس یا مفقود یا معیوب یا معلول یا مجنون باشند و ولی وصی هم نداشته و یا از طرف محکمه سلب صلاحیت گردیده باشند و شخص دیگری سرپرستی وی را به عهده نگرفته باشد.

۷- اشخاص بی بضاعت: اشخاص مندرج این ماده و شخص دیگری که از مال و دارائی کلاً محروم بوده و با کار و زحمت هم نتواند ضرورت اولیه زندگی خود و افراد تحت تکفل شرعی خود را تهیه نماید.

۸- اشخاص نیازمند: کهنسالان، معیوبین، معلولین و زنان بی سرپرست و اطفالی که دارای توانائی مالی بوده ولی ضرورت به حمایت های اجتماعی داشته باشند.

مرجع تطبیق:

ماده چهارم:

وزارت های کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین و صحت عامه و جمعیت هلال احمر افغانی مرجع تطبیق احکام این قانون می باشند.

ایجاد کمیسیون

ماده پنجم:

(۱) به منظور تحقق اهداف این قانون، کمیسیون عالی حمایت اجتماعی به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:

۱- وزیر کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین به حیث رئیس.

۲- رئیس جمعیت هلال احمر افغانی به حیث معاون.

۳- معین وزارت امور زنان به حیث عضو.

۴- معین وزارت صحت عامه به حیث عضو.

۵- معین وزارت ارشاد، حج و اوقاف به حیث عضو.

۶- معین وزارت معارف به حیث عضو.

- ۷- معین وزارت امور داخله به حیث عضو.
- ۸- معین وزارت مالیه به حیث عضو.
- ۹- معین وزارت اطلاعات و فرهنگ به حیث عضو.
- ۱۰- معاون شاروالی کابل به حیث عضو.
- ۱۱- رئیس هیئت عامل اطاق های تجارت و صنایع افغانستان به حیث عضو.
- ۱۲- یک تن از اعضای کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به حیث عضو.
- (۲) سکرتریت کمیسیون مندرج فقره (۱) این ماده به عهده وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین می باشد.

وظایف و صلاحیت های کمیسیون

ماده ششم:

(۱) کمیسیون عالی حمایت اجتماعی که در این قانون بنام کمیسیون یاد می شود، دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- ۱- اتخاذ تدابیر لازم به منظور تشخیص و تثبیت اشخاص بی بضاعت و نیازمند و معرفی آنها به مراجع مربوط.
- ۲- مطالعه و ارزیابی عوامل بی بضاعتی و اتخاذ تدابیر لازم به منظور جلوگیری از آن.
- ۳- طرح و ترتیب پروگرام های ایجاد شغل، کاریابی، تبلیغات و تشویق عامه به منظور جلب کمک های بشر دوستانه اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی و ایجاد مؤسسات خیریه و تقویت اهداف این قانون.
- ۴- تأمین هماهنگی فعالیت ادارات دولتی و غیر دولتی در امر مساعدت مؤثر به اشخاص بی بضاعت و نیازمند.
- ۵- مراقبت از محل رهائش اشخاص بی بضاعت و نیازمند و نظارت از شیوه عرضه خدمات آنها.
- ۶- اتخاذ تدابیر لازم به منظور عرضه خدمات حمایتی و نحوه ارائه آن متناسب به نیازمندی شخص تحت حمایت.
- ۷- پیشنهاد تعدیل احکام این قانون.
- ۸- تصویب لوایح، طرز العمل ها و رهنمود های مربوطه.
- ۹- جمع آوری ارقام احصائیوی اشخاص بی بضاعت و نیازمند در جامعه.
- ۱۰- ارائه گزارش اجراآت سالانه به حکومت.
- ۱۱- انجام سایر وظایف که از طرف حکومت به آن محول می شود.
- (۲) طرز فعالیت کمیسیون میتواند به منظور تحقق وظایف مندرج فقره (۱) این ماده کمیته های اختصاصی را ایجاد و وظایف آن ها را طبق لوایح جداگانه تنظیم نماید.

تثبیت بی بضاعتی

ماده هفتم:

تثبیت بی بضاعتی اشخاص و طرز حمایت آنها در مقررہ تنظیم می گردد.

عرضه خدمات حمایتی با اجرت

ماده هشتم:

(۱) وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین مکلف است، تسهیلات لازم را بر اساس تقاضای اشخاص نیازمند مندرج این قانون در برابر اجرت معینہ فراهم نماید.

(۲) اشخاص حقیقی و حکمی بعد از اخذ جواز از وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین می توانند جهت عرضه خدمات در برابر اجرت معینہ برای اشخاص مندرج فقره (۱) این ماده مراکز حمایتی را ایجاد نمایند.

(۳) وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین مکلف است، از فعالیت و نحوه عرضه خدمات مراکز نظارت و مراقبت به عمل آورد.

(۴) شرایط ایجاد، طرز فعالیت و سایر امور مربوط به مراکز مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده و طرز نظارت از آنها در مقررہ تنظیم می گردد.

فصل دوم

طرز حمایت اشخاص بی بضاعتی

نوع حمایت

ماده نهم:

- (۱) وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین و جمعیت هلال احمر افغانی به منظور تأمین ضرورت اولیه برای کهنسالان، تأمین ضرورت اولیه برای کهنسالان، معیوبین، معلولین و زنان بی سرپرست و بی بضاعت مندرج این قانون، مراکز حمایتی و برای ایتم بی بضاعتی پرورشگاه ها را طور جداگانه در محلات مناسب ایجاد می نمایند.
- (۲) وزارت صحت عامه به منظور تأمین عرضه خدمات صحی برای اشخاص مجنون یا معتاد، دارالمجانین و مراکز علاج معتادین را ایجاد می نماید.
- (۳) طرز پذیرش، رسیدگی، نظارت و سایر امور مربوط به اشخاص مندرج این ماده در مقررہ تنظیم می گردد.

تعلیم و تربیه

ماده دهم:

- وزارت های معارف، ارشاد، حج و اوقاف و صحت عامه و امور زنان مکلف اند، در امور تعلیم و تربیه، ارشادات دینی و حفظ الصحه با وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین کمک و همکاری نمایند.

فراغت از پرورشگاه

ماده یازدهم:

- (۱) شاملین ذکور پرورشگاه ها بعد از فراغت از صنوف دوازدهم که سن هجده سالگی را تکمیل نموده باشند دیگر تحت حمایت قرار داده نمی شوند.
- (۲) شاملین اناث پرورشگاه بعد از فراغت از صنوف دوازدهم به اولیاء شان سپرده می شوند. در صورتی که ولی نداشته باشند تا زمانی که ازدواج نمایند، در پرورشگاه مورد حمایت قرار می گیرند.

حمایت اشخاص بی بضاعت از طرف مؤسسات خیریه

ماده دوازدهم:

(۱) مؤسسات خیریه غیر دولتی می توانند به موافقه وزارت ها و ادارات مربوط و کسب جواز فعالیت از وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین واجدین شرایط تحت الحمایه را با رعایت معیار های مندرج این قانون در مراکز خویش تحت حمایت قرار دهند.

(۲) طرز حمایت اشخاص واجد شرایط با رعایت معیار های مندرج این قانون و طرز فعالیت، مراقبت، نظارت و گزارش دهی مؤسسات مندرج فقرة (۱) این ماده توسط مقررته تنظیم می گردد.

فصل سوم

احکام متفرقه

منع گدائی

ماده سیزدهم:

هیچ شخص اعم از زن و مرد نمی تواند، به عمل گدائی مبادرت ورزد یا از اطفال و یا اشخاص مجنون، معلول یا معیوب به این منظور استفاده نماید.

جمع آوری گداها و معتادین

ماده چهاردهم:

(۱) وزارت های امور داخله، کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین، امور زنان، صحت عامه و جمعیت هلال احمر افغانی و شاروالی ها مکلف اند، اشخاصی را که به عمل گدائی مبادرت می ورزند و در معابر عمومی باعث اذیت مردم و لطمه زدن به حیثیت و شخصیت خود می گردند و یا مجنون یا معتاد تشخیص می شوند، جمع آوری نموده و بعد از تثبیت حالت و اوضاع مربوط به یکی از مراجع مسؤول تسلیم دهند.

(۲) هرگاه ثابت شود، در بین گداهائی که جمع آوری می گردند، بی بضاعت نمی باشد، شخص مذکور به ارگان های عدلی و قضایی معرفی و به حبس قصیر محکوم می گردد.

استفاده از صغار و اشخاص دارای ضعف جسمی

ماده پانزدهم:

(۱) شخصی که به منظور جلب ترحم، از طفل یا شخص مجنون، معلول یا معیوب در عمل گدائی استفاده نماید مرتکب به حد اکثر حبس قصیر محکوم می گردد.

(۲) هرگاه شخص مندرج فقره (۱) این ماده با استعمال مواد مخدر، طفل را در عمل گدائی مورد استفاده قرار دهد، حسب احوال به حبس متوسط محکوم می گردد.

(۳) شخصی که طور حرفوی به عمل گدائی مبادرت می ورزد، حسب احوال به حبس که از سه ماه کمتر و از شش ماه بیشتر نباشد، محکوم می گردد.

(۴) شخصی که گروهی را به منظور عمل گدائی استخدام یا سازماندهی نماید، مرتکب جرم قاچاق انسان شناخته شده و به مجازات پیشبینی شده قانون مذکور محکوم می گردد.

تحويل پول

ماده شانزدهم:

هرگاه اشخاص مندرج فقره های (۳ و ۴) ماده پانزدهم این قانون پول یا اموالی را از مدرک گدائی ذخیره نموده باشند، پول و اموال مذکور مصادره، پول آن به حساب معینه بانکی تحويل و اموال آن به جمعیت هلال احمر افغانی سپرده می شود.

برنامه آگاهی

ماده هفدهم :

وزارت های اطلاعات و فرهنگ و ارشاد، حج و اوقاف مکلف اند، به منظور جلب کمک و مساعدت تا اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی، برنامه های منظم آگاهی و تشویق مردم را تنظیم و از طریق رسانه های همگانی، مساجد و تکایا نشر و تبلیغ نمایند.

افتتاح حساب بانکی

ماده هجدهم:

وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین و جمعیت هلال احمر افغانی به منظور جلب مساعدت های مالی اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی به موافقه وزارت مالیه حساب بانکی جداگانه را افتتاح می نمایند.

منابع تمویل

ماده نوزدهم:

مصارف حمایت اجتماعی مندرج این قانون از منابع ذیل تمویل می گردد:

۱- عواید اوقاف.

۲- زکات.

۳- صدقات.

۴- بودجه دولت.

۵- متروکه متوفی بدون وارث بعد از ادای دین و وصیت.

۶- وصیت.

۷- سایر مساعدت های مالی اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی.

تکفین و تدفین

ماده بیستم :

هرگاه شخص بی بضاعت تحت حمایت مندرج این قانون وفات نماید و اقارب نداشته باشد که میت او را تسلیم گردد، وزارت ها و ادارات و مؤسسات ذیربط که شخص تحت حمایت آنها قرار داشته ، تکفین، تجهیز و تدفین وی به همکاری شاروالی به عهده آنها می باشد.

وضع مقررہ ها و طرز العمل ها

ماده بیست و یکم:

وزارت ها و ادارات مربوط هریک در ساحة خویش می توانند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون طرح مقررہ ها را غرض طی مراحل به کمیسیون پیشنهاد و طرز العمل ها را وضع نمایند.

انفاذ

ماده بیست و دوم:

این قانون یک ماه بعد از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.